



08. april 2024

UPA2024/24
Jens NapâtôK', Naleraq

Siunnersuut uunga Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaat

(Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeenera

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut Inatsisissaattut siunnersuut Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisup Naalakkersuisut sinnerlugit saqqummiussaanut Naleqqamiit imaattumik oqaaseqassaagut.

Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartumi maluginiagassaavog anguniarneqartoq toqqaannarnerusumik ataqatigiissaariniarnermik pisariillisaaniarnermillu ilinniartitaanerit politikki siunnerfiusunik siunnersuut imaqartinniarneqartoq.

Inatsisissatut siunnersuummi saqqummiunneqartut aamma tupaallannangitsuunngillat oqaatsit ukiorpassuarni Naleqqamiit taakkartorneqartarsimasuni aamma imaqarmat, tassami oqaatigineqarpoq misissuineritigut paasineqartut saqqummiunneqarpoq inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit pillugit 2011-imi aqqissuusseqqinnerup sutigulluunniit inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit siuariartorfusimanginnera iluaqutaasussanillu pilersitsiviusimanginnera taamani aqqissuusseqqinnerit siunertarisimasaattut pisimanngitsoq piusimammat maanna aqqissuusiniarnermik imaqartoq.

Imarisamigut siunnerfigineqartut Naleqqamiit uggorilluinnarpagut aatsaat maannakkut siunnerfiunneqarmata, ilami qinersivik aallartimmat ilinniartitaanikkut siunnerfiit Naleqqamiit angussortarsimagatsigit taamatullu sanaartorerup sineriammut siaarlugu sumiiffinni isorliunerusunilu uneqattaanngitsumik ingerlalnissaa Naleqqamiit ilungersuutiginiuusatta ilagilluinnarmassuk nalornissutigineqarunnaarnikuuvog. ilami sineriammi sanaartorfusimangitsuni sanaartorerulernerup kingunerisussaavaa aamma suliffinni sungiusarfissanik peqalernissaq. Soorlu Qaanaami Upernavimmi Ummannami Qeqertarsuarni Paamiuni Nanortalimmi Maniitsumi taamatullu Tasiilami ittoqqortoormiini naatsumik oqaatigalugu illoqarfinni mikinerni tamani nunaqarfippassuatsinnilu ukiorpassuarni sanaartorsimanginnerup kingunipilui qaangerlugit ingerlaannartumik sanaartortoqarnissaa ilungersuutigilluinnakkatta ilagaat Naleqqamiit, tassa naatsumik oqaatigalugu suliffiit piulissapput Namminersortut ingerlallualissapput aammalu inuusuttunut innuttaasunut ilinniarfissaqalissaaq taamaasilluni illoqarfinnut anginernut aamma nuugarnerujussuaq pakkersimaarneqalissaaq.



Naleqqamiik pingaartitatta ilagaattaaq ilinniartitaanermi ingerlatsiviit tamarmik qitiusumiikkunnaarlutik sineriammi suliap pitsaassusaa innarlngikkaluarlugu inissimalernissaat soorlu isumaqarluarsinnarpugut Saviminilerinermik ilinniarfik sisimiunut nuunniarneqaraluartoq maannakkut aporfilersorneqarpoq kinguarsarneqarlunilu, tamanna tamanut peqqinnartuunngilaq piaartumik nalorninanngilluinnartumik aaqqiiffigisariaqarlunnalersoq, taamatullu avannaani aalisarnermik ilinniarfeqalernissaq qaqilertuagarput piffissangorpoq iluamik ilinniartut atugaatigut siunertaqartumik iliuuseqarfigilluarnissaa suliallu aallartinnissaa taamatullu Tasiilami ilinniarfinnik peqalernissaanik misissuisaaginnarunnaarluni tigussaasumik pilersititsisoqarnissaa piffissanngorluinnartoq Naleqqamiit isumaqarfigilluinnaratsigu.

Inuussutissarsiutinik ilinniakkat suliffinillu misiliisarnermut pisariillisaanermut siunertaqarneq Naleqqamiik tigulluaraluarparput, taamaattorli suliap ingerlanneqarsimanera assorujussuaq tukaannarani eqqarsarnartoqartitsinnik arlariippassuarnik imarpoq, tamannalu ataatsimiititaliami sukumiisumik nalilersorlugulu suliarisariaqarlunnartoq Naleqqamiit isumaqarfigaarput.

Qitiusumittaaq ilinniarfiit aningaasatigut ingerlatsinerat, inatsiartut suleriusaat malillugu taamatut sippuisarneq kiisalu aningaasartalerneqanngitsunillu aningaasanik atuisarneq akuersarneqanngitsoq siornatigut suliarisareerpagut taamatullu Inatsisartut suliakkiissutaanik suliaqarani suliasaraluanik sumiginnaasimaneq aallaavigalugu maani eqqartuisarnerit aallaaviullutik Naalakkersuisunikkut akisussaasunik tunuartaaneranik kinguneqartartitsisarnerit ingerlanneqartarsimapput.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaattut siunnersuut uani saqqummiunneqartoq tukappoq aammalu Naleqqamiit paasisat atuakkallu aallavigalugit sukumiisumik missueqqissaarluni suliap ingerlasimanera ilanngullugu qulaajaasoqartariaqartoq isumaqarfigaarput.

Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik maluginiagassaavoq unamminartorpassuarnik inissisimaffeqarsimasoq aningaasaliissutit aquneqarneri ulluinnarnilu ingerlatsinerit eqqarsaatigalugit taamaammallu misissuisoqarnikuunera upernaakkut 2023-imi ingerlanneqarnikuusimavoq alloriarneq siullertut taallugu, aningaasatigut ingerlatsinerit qulaajaaffigineqarlutik, tamatumalu kingornatigut itinerusumik missuinermik ingerlatsisoqaqqereerlugu alloriarneq aappaatut taallugu nalunaarummik tunniussisoqarsimasoq, taakkulu tunniunneqarsimasut aallaavigalugit nalilersuinissat pisariaqarlunnartut uuma inatsisip suliarinerani aamma attuummassuseqartorujussuurtut oqaatigisariaqartut arlaqartut nalunarusiap imarisai qullersaqarfimmi taamaallaat nalilersorneqarlutillu suliarineqarsimaneri qulaajaaffigineqarnissaat ilanngullugu suliap ingerlaqqinnissaa sukumiisumik ataatsimiititaliami nalilersuiffigineqassasoq Naleqqamiit kissaatigaarput.

Alloriarneq aappaattut inissisimaffiit qimerluualaaraanni nalunaarusiornerit aningaasaliissutaasartut annertussusaat ilinniartoqarfillu ingerlanneqarnerat qimerluualarneqarsimapput, tamatumani qulaajarniarneqarsimalluni aningaasaliissutaasartut naapertuunnersut, taamatullu suliaqarnermi



Naleraq

takutinneqarpoq sulianik naleqqussaasoqartariaqarlunartoq sakkussallu eqqortut atorneratigut naleqqussaasoqarsinnaasoq. Tamatuma kingunerisaanik aamma taxameteri atorlugu aaqqissuussineq atorlugu siunissamut aningaasalersuisarnissat siunersuusiorneqarsimallutik. Tamanna ilutigalugu Naalackersuisoqarfiup ilinniarfiillu akornanni suleqatigiinnerat qulaajaaffigineqarsimasoq nalunaarummi allaaserineqarsimavoq.

Tamat oqartussaaqataanerat tamakkiisumik qiviraanni Naalackersuinikkut uani saqqummiunneqartumi ilungersunarsinnaasumik killeqarfiusoq Naleqqamiit takusinnaavarput uuma suliap ingerlanerani ilaatigut qulaajarfigeqqissartariaqartumik imaqtumik.

Nalilersuinerit ingerlanneqarsimasut qiviraanni sooruna Naalackersuisoqarfimmi aaliangerneqarsimasoq avataaneersunit nalunaarusiotoqassasoq, tamanna suminggaaniit piumasagaataasimasoruna? Kukkunersiunermtu ataatsimiititaliameerpa, Naalackersuisup imallunniit Naalackersuisut nammineq iluminni aaliangigarinikuuat? Tamanna imaannaanngitsuummat neriuppugut 12. januar 2024 nalunaarusiamut nutarsimasumut atatillugu ilaatigut qulaajaaffigalugu akissuteqarfigineqarsinnaassasoq ataatsimiititaliap aappassaaneernissaanut isumaliutissiissutimini, tassunga ilanngullugu Naleqqamiit apeqqutigerusupparput sunaana pequtaasoq suliap ingerlanneqarnerani suleqataasussatut iliniarfiit ilanngunneqarsimannginnersut ilami eqqumiiginarlunnarami sooruna ilinniartut pineqartilugit sunigusarfiit atuarfimmiit sivisunerusumik ilinniartup najortagai peqataatinneqarsimanngitsut, sooruna ataqatigiinngitsumik Naalackersuisoq saqqummiisoq, tassami naalackersuisup saqqummiussissumini saqqummiuppaa paatsuugassaannngitsumik oqaasertalerlugu inatsit saqqummiunneqartoq pillugu, kisiannili suliap ingerlasimanera qiviraanni ilaatigut saqqummiunneqartut Naalackersuisumiit apeqqusersorneqarput soorlu ilaatigut oqaatigineqarluni demokrati unioqqutinneqarluni suliamik ingerlatsisoqartoq tamanna suliami ingerlanneqarsimanera ataatsimiititaliami nalilersorneqarnissaa Naleqqamiit kissaatigaarput.

Sooruna naalackersuisoqarfimmi atorfilittat kisimik suliaqarsimasut aammalu ingerlatsisimasut taakku kisimik ilisimasaqarlutillu aaqqiisinnaasuuppaat sooruna inatsit siunertaminut iluatissimanngitsutut oqariartortoqartoq naak Deloitte misissuisimanerani aallaveqartumik oqarsimagaluartoq taamatut inerniliiginnartoqarsinnaanngitsoq, soorlu aamma isumasioqatigiissuteqarnermi 19. marts tamanna takutinneqanngitsoq saqqummiunneqaraluartoq, Inatsisartut uani eqqunngitsumik paasitinneqarpuguut imaluunniit sukumiisumik tamakkiisumillu paasitinneqannnginnerput Naalackersuisup saqqummiussaanic aallaveqartoq qanoq paasisariaqarnersoq Naalackersuisup nassuiarsinnaavaa, neriuppugut tamanna pillug sukumiisumik ataatsimiititaliami tamanna ilanngullugu qulaajaaffigneqarumaartoq.

Sulisitsisut GE ataatsimiititaliamut anngussuisarsimanera aamma aaliangiiffigisassatut siunnersuummi tamakkiisumik Inatsisartunut saqqummiunneqarnerisut paaserusunnarpoq imaluunniit ilaannakusoortumik ingerlanneqarsimanersut, taamaammat Sulisitsisut GE ilanngullugu ataatsimiititaliami peqataatinneqarnissaa inussiarnersumik Naleqqamiit kaammattuutigerusupparput uani suliami saqqummiunneqartut imaannngitsut aallaavigalugit qulaajaanerillu ataatsimiititaliami isumaliutiissiisummi ilanngullugit suliarinissai kaammattuutigalutigit.



Naleraq

Taamatut oqaaseqarluta demokrati nalorninartumik inissisimaffiusoq qaangerlugu tamat oqartusaa nerat demokratiimi iluamik ingerlatsisoqarsimanersoq ilanngullugu uani suliami suliarineqarnissaa Naleqqamiit kaammattuutigalutigu suliap aappasaaniinnginnerani ataatsimiititaliami suliaasat innersuussagut ilangullugit ataatsimiititaliami suliarineqarnissaat Naleqqamiit innersuussutigaarput.